

- learn to manage the student leader of a group;
- do not forget that work with a student collective – very fragile matter.
- organize more common causes with the group. Collective work – draws together;
- be an optimist. Students must not only hear from you, but also see that all will be good;
- listen to the students;
- do not skip no problem with that the student of group appealed to you;
- watch after the appearance and behavior;
- find out the sympathies;
- call to noble reasons;
- specifying to the student on his error, do it in an indirect form.

**РЕФЛЕКСІЯ СТУДЕНТІВ
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ «ЕЛЕКТРОННІ КОМУНІКАЦІЇ
ТА РАДІОТЕХНІКА»
ЯК СПОСІБ НЕПЕРЕРВНОГО ПІДВИЩЕННЯ
ФАХОВИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ**

Карташова Л. А.¹, Квятковська А. О.²

*¹Центральний інститут післядипломної освіти УМО НАПН України,
м. Київ, Січових стрільців, 52А*

*²Київський фаховий коледж зв'язку Україна, м. Київ, вул. Леонтовича 11
E-mail: ¹lkartashova@ua.fm, ²sobolevanna29@gmail.com*

Інформаційно-комунікаційні технології використовують як для урізноманітнення методів, форм і засобів навчання, забезпечення ефективними механізмами контролю якості знань, так і для формування потужного діагностичного інструментарію, який можна широко використовувати в педагогічних дослідженнях, в освітній практиці та ін.

Особистісний і професійний розвиток студента за спеціальністю «Електронні комунікації та радіотехніка» під час змішаного навчання є сферою, яка набуває все більшого значення в програмах фахової передвищої освіти. Адже фахівець з телекомунікацій повинен мати можливість рефлексувати та самооцінювати своє навчання, щоб робити кроки до розвитку та/або підвищення рівня особистих компетентностей.

Професійна підготовка майбутніх фахівців з телекомунікацій в умовах змішаного навчання вимагає переосмислення змісту освіти, його структури та організаційних форм.

Важливим елементом є включення саморефлексії та зворотного зв'язку в навчальній програмі як невід'ємної частини навчального плану. Тому, одним з основних завдань викладача закладу фахової передвищої освіти (ЗФПО) за спеціальністю «Електронні комунікації та радіотехніка» під час змішаного навчання є методичне проектування особистої діяльності, трансформації традиційних видів теоретичних та практичних занять, що можуть здійснюватися синхронно та асинхронно, а також організація самостійної роботи студентів. Відповідно структура кожного заняття має бути розроблена таким чином, щоб збалансувати як самостійне чи неформальне навчання, так і аудиторні заняття в закладах фахової передвищої освіти, і цей баланс повинен включати всі залучені сторони, де рефлексія не є виключенням.

Авторами були розроблені різні етапи рефлексії для здобувачів освіти в процесі викладання дисциплін:

- «Системи комутації та розподілу інформації»;
- «Технічне обслуговування станційного обладнання»;
- «Загальні поняття про інфокомунікаційні мережі»;
- «Основні поняття мереж передачі даних» з метою підвищення рівня професійних компетентностей та особистих/емоційних потреб здобувачів (див. рис. 1).

На професійному рівні, щоб допомогти здобувачам зрозуміти цінність завдань і те, як вони можуть використовувати їх в своїй діяльності, рефлексія була вбудована у завдання (зокрема в роботу з цифровим зошитом та проведення практично-лабораторних занять). Адже, якщо надати можливість студентам перевірити свої власні зусилля при виконанні завдань, а також дати можливість висловити своє обґрунтування завершення або невиконання діяльності шляхом роздумів, це дасть їм особисте розуміння та внутрішньо-особистісне пізнання того, що є необхідним для успіху та мотивації.

У подальшому наведено етапи, які були розроблені та використані для рефлексії здобувачів освіти в Київському фаховому коледжі зв'язку.

По-перше, після того, як студенти виконували кожне завдання, вони повинні були проаналізувати знання, отримані під час навчання, сам процес навчання та його цінність. Для закріплення отриманих знань студенти також повинні були узагальнити основні ідеї кожного завдання у підсумковій таблиці.

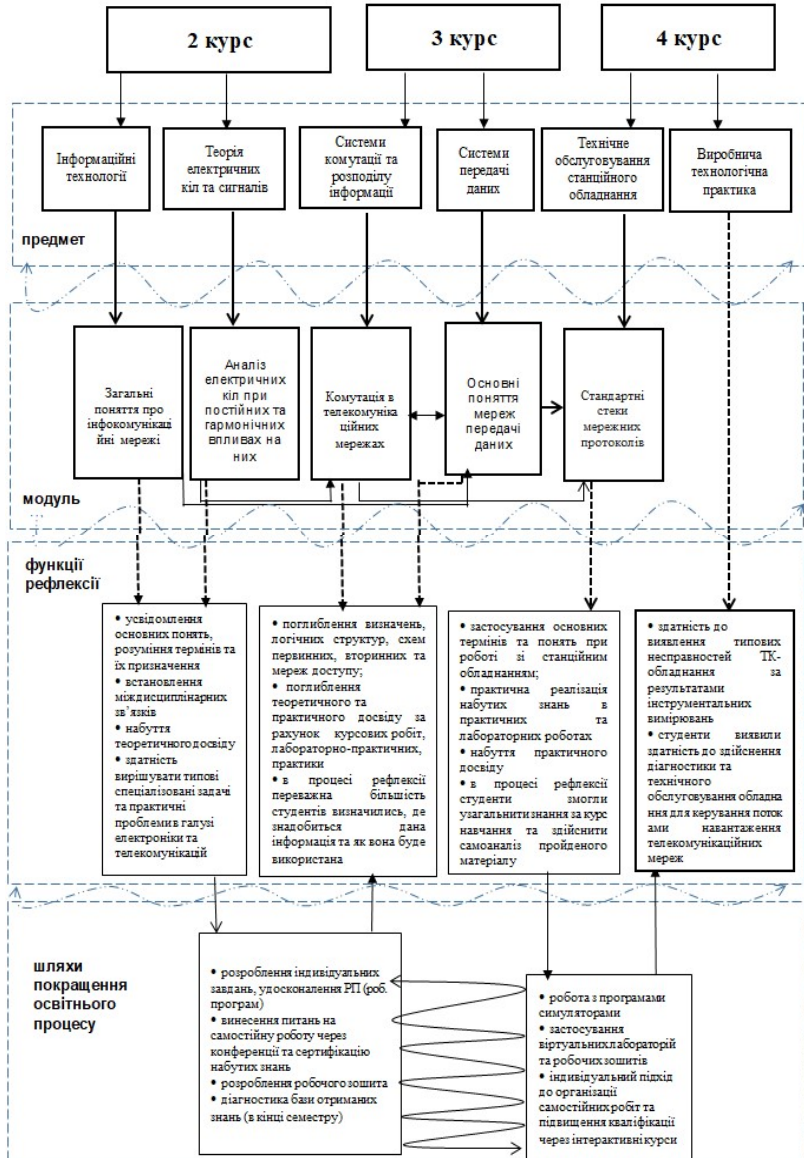

Рис. 1. Рефлексія здобувачів за спеціальністю «Електронні комунікації та радіотехніка» за три роки навчання в ЗФПО

Така рефлексія слугує оцінюванням виконання студентами завдань і допомагає їм перевірити, чи все вони виконали вірно.

По-друге, студенти заповнювали проміжну рефлексію курсу (1-й семестр) та підсумкову рефлексію курсу (навчальний рік – два семестри предмета) щодо онлайн-дискусій, курсової роботи, роботи з зошитом та програмами симуляторами, набуття знань і навичок, які вони отримали під час курсу навчання, а також загальне враження від курсу. Ці рефлексії в основному слугували зворотним зв'язком для вдосконалення курсу дисциплін: «Системи комутації та розподілу ін.-формації», «Технічне обслуговування станційного обладнання», «Загальні поняття про інфокомунікаційні мережі», «Основні поняття мереж передачі даних» для того, щоб студенти могли переглянути та оцінити те, чого вони навчилися: розраховувати навантаження на мережу, працювати з віртуальними лабораторіями, критично мислити для розробки та проектування абонентських мереж та ін.

По-третє, під час презентації своїх фінальних проєктів (саме курсового проєкту та оформленого зошита) студенти рефлексували про наступне: їхній навчальний досвід, процес навчання (роздуми над минулими діями), основні моменти / унікальність / творчі аспекти та найбільш значущі частини їхнього проєкту (розмірковуючи над діяльністю в дії). Щоб забезпечити певну приватність простору, студенти повинні були подати фінальну рефлексійну роботу викладачеві індивідуально в Google клас.

Таким чином, за авторським досвідом рефлексію можна застосовувати як потужний, дієвий спосіб завершення семестру чи навчального року з наданням студентам можливості оцінювання рівня фахових компетентностей з рекомендованим інструментарієм для його коригування.

Література

1. Kartashova L., Sorochan T., Sovkina O. Sheremet T. Digital twin of postgraduate educational institution: ecosystem for transformation of professional development of teachers in conditions of martial law. Danish scientific journal: pp. 46–51 (60). 2022. <https://doi.org/10.5281/zenodo.6603332>
2. Квятковська А. Аналіз факторів, які впливають на мотивацію студентів при змішаному навчанні. Третя міжнар. літня школа «Адаптивні процеси в освіті». 2022. С. 53–55.
3. Квятковська А. Використання робочих зошитів в змішаному навчанні майбутніх спеціалістів з телекомунікацій. Наук.-практ. конф.

«Професійний розвиток в умовах цифровізації суспільства: сучасні тренди». Київ–Житомир : НАПН України ДЗВО «Університет менеджменту освіти», ЖДУ ім. І. Франка 2022. С. 275.

РОЗВИТОК КРЕАТИВНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ

Іванова Н. Ю., Корольова О. О.

Національний університет «Києво-Могилянська академія».

E-mail: n.ivanova@ukma.edu.ua, korolyovao@ukma.edu.ua

XXI століття характеризується зміцненням зв'язків між креативністю, наукою, культурою та економікою, що сприяло розвитку креативної економіки. Основними інструментами креативної економіки є знання, інформація та інновації. Нині особливого значення набувають уміння людини пропонувати нестандартні ідеї, самостійно мислити, проявляти творчий підхід до вирішення ситуацій. Все це зумовлює спрямування системи сучасної освіти до ефективного розвитку креативних здібностей студентів. Прогресивний розвиток держави неможливий без удосконалення системи вищої освіти. Глобальні процеси, що відбуваються, формують потребу у фахівцях, які володіють високим рівнем кваліфікації, професійною мобільністю, самостійністю, креативністю, які здатні вдосконалювати свої фахові навички та професійно зростати. Високий рівень професійної кваліфікації сучасних фахівців має базуватися на креативному та критичному мисленні, умінні застосовувати на практиці теоретичні знання. Все це вимагає вдосконалення системи вищої освіти України.

Проведені дослідження дозволяють стверджувати, що науковці виокремлюють шість параметрів – характеристик креативності, а саме: здатність до генерування великої кількості ідей; здатність удосконалювати об'єкт, додаючи деталі; здатність до знаходження і формулювання проблеми; оригінальність як властивість відповідати на стимули нестандартно; гнучкість як уміння продумування різноманітних ідей; уміння розв'язувати проблеми, тобто здатність до аналізу. [1].

Креативні особистості характеризуються винахідливістю, здатністю мислити нестандартно, знаходити нові рішення у кризових ситуаціях. Окрім гнучкості та швидкості мислення, високого рівня інтелектуального розвитку, креативність передбачає наявність професійних знань та досвіду. У професійній діяльності креативне мислення передбачає наявність нових способів вирішення завдань, відкриття нових зв'язків та закономірностей.